

Helse og omsorgs-komiteen

www.nfunorge.org
Youngstorget 2B, 0181 Oslo
Postboks 8954, Youngstorget,
0028 Oslo
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
E-post: post@nfunorge.org
www.facebook.com/NFUorge

13.02.2023

Skriftlig innspill til representantforslag om en opptrappingsplan for habilitering og en nasjonal modell for veiledning i hjemmet – Dokument 8:103 S (2022-2023)

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettsorganisasjon, som arbeider for full deltakelse og likeverd, og mot diskriminering. NFU skal ivareta interessen til mennesker med utviklingshemming og deres familier, overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter. NFU har ca. 8500 medlemmer.

NFU støtter representantforslag om en opptrappingsplan for habilitering og en nasjonal modell for veiledning i hjemmet fullt ut. For at våre medlemmer skal kunne utvikle sin funksjons- og mestringsevne og på den måten kunne oppleve økt selvstendighet og livskvalitet ut ifra sine egne premisser, er det helt avgjørende med en god habiliteringstjeneste.

Bistandsbehovet hver enkelt har vil variere fra person til person, og habiliteringstiltakene vil i flere tilfeller måtte revurderes flere ganger i løpet av livet. Habiliteringstjenesten skal som nevnt ivareta behovet til en svært sammensatt gruppe, og det kreves derfor tverrfaglig kompetanse. Det vil også være viktig at ansatte i habiliteringstjenesten innehar god kunnskap om kommunikasjon og brukermedvirkning samt tvang og makt.

Det har i et landsomfattende tilsyn i 2016 med kommunale helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming derimot vist seg at kommunene har for lite kompetanse for å kunne ivareta dette sammensatte hjelpebehovet. Det ble i den forbindelse blant annet pekt på den lave andelen av ansatte med utdanning i tjenestene. Over 33 prosent hadde ingen formell helse- og sosialfaglig utdanning og kun 28 prosent hadde høgskoleutdanning, ifølge Nasjonal kompetansemiljø om utviklingshemmede (NAKU) (2020).

Vi mener at en gjennomføring av representantforslaget vil kunne bidra til en forbedring av habiliteringstjenesten. I den anledning vil vi særlig bemerke betydningen av å flytte fokus fra hva helse- og omsorgstjenestene mener er best for personen, til hva personen selv eller dens nærmeste mener er best. Sistnevnte henter, som nevnt i representantforslaget, støtte i FN konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) artikkel 26. Avslutningsvis vil vi påpeke at den konkrete rettigheten i større grad vil kunne ivaretas dersom CRPD inkorporeres i Menneskerettsloven.

Med vennlig hilsen

Hedvig Ekberg
Generalsekretær

Helje Lillestølen Beil
Juridisk rådgiver